

Υπάρχουν δυο εκδοχές για την πορεία του Ηρακλή από την Τίρυνθα ή τις Μυκήνες ως τον ωκεανό. Την πρώτη παραδίδει ο Απολλόδωρος και πραγματοποιήθηκε από την ξηρά: Ο Ηρακλής ανέβηκε βόρεια, πέρασε την Ήπειρο και την Ιλλυρία, διέσχισε την βόρεια Ιταλία και την Γαλατία, πέρασε τα βουνά, κατέβηκε την δυτική πλευρά της Ιβηρικής, περαιώθηκε στην Αφρική και κατέληξε στην Ταρτησό, αφού πρώτα έστησε τις Ηράκλειες στήλες, δυο κολόνες, τη μια στην αφρικανική και την άλλη στην ευρωπαϊκή ακτή. Η περιοχή γύρω από την στήλη που υψώθηκε στην Αφρική, ονομάστηκε Αλύβη. Εκείνη, γύρω από τη στήλη που υψώθηκε στην ευρωπαϊκή πλευρά, την είπαν Κάλπη. Στα χρόνια των Ρωμαίων, υπήρχε εκεί η αποικία Ιουλία Κάλπη.

Ο Απολλόδωρος σημειώνει ότι η πορεία του Ηρακλή δεν ήταν περίπατος. Στην διαδρομή του ήρθε αντιμέτωπος με πολλά άγρια θηρία, τα οποία και σκότωσε. Κατ' άλλον μυθογράφο, τότε συνέβη και η ερωτική περιπέτειά του με την Πυρήνη. Ήταν κόρη του Βέβρυκα, επώνυμου του λαού των Βεβρύκων της Γαλατίας. Ο Ηρακλής την ερωτεύτηκε και δεν δυσκολεύτηκε να σμίξει μαζί της. Την εγκατέλειψε με την υπόσχεση ότι θα ξαναγύριζε να την πάρει, επιστρέφοντας από την Ερύθεια. Όμως, η Πυρήνη έμεινε έγκυος. Όταν ο πατέρας της το πήρε είδηση, την έδιωξε στα βουνά. Μόνη κι απροστάτευτη, η Πυρήνη κατασπαράχθηκε από τα άγρια θηρία. Στην επιστροφή του, ο Ηρακλής την αναζήτησε, έμαθε ότι διώχτηκε από το παλάτι και βγήκε στα βουνά να την ψάξει. Φώναζε το όνομά της αλλά απάντηση δεν έπαιρνε. Από τότε, είπαν, τα βουνά αυτά ονομάστηκαν Πυρηναία. Κάποια στιγμή, ο ήρωας βρήκε τα κομμάτια της, τα μάζεψε και τα έθαψε.

Σύμφωνα με την δεύτερη εκδοχή, αυτήν που κατέγραψε ο Διόδωρος ο Σικελιώτης, τα βόδια με το πορφυρό χρώμα ανήκαν στον Χρυσάορα, αυτόν με το πολύ χρυσάφι, και τα φύλαγαν οι τρεις πολεμιστές και ανίκητοι γιοι του (παραλλαγή του τρισώματου Γηρυόνη), καθένας με τον δικό του μεγάλο στρατό. Έβοσκαν στην Ιβηρική, σε λιβάδια στην πλευρά του ωκεανού. Οπότε ο Ηρακλής οργάνωσε και πάλι εκστρατεία με εθελοντές τούς άλλους ήρωες. Με πλοία πάλι και με ορμητήριο την Κρήτη.

Η άφιξη του ήρωα στην μεγαλόνησο χαιρετίστηκε ιδιαίτερα από τους κατοίκους της που του επιφύλαξαν υποδοχή με μεγάλες τιμές. Κι όσο να μαζευτούν οι συνταξιδιώτες του, ο Ηρακλής ξεπάστρεψε όλους τους ληστές αλλά και τα άγρια θηρία που ζούσαν εκεί. Μετά,

αυτός και οι σύντροφοί του απέπλευσαν για την Ιβηρία. Πρώτο σταθμό έπιασαν στη Λιβύη και δεύτερο, πισωγυρνώντας, στην Αίγυπτο. Οι εκεί περιπέτειες με τον Ανταίο και τον βασιλιά Βούσιρη ο Απολλόδωρος και πολλοί συγγραφείς πιστεύουν ότι έγιναν όταν ο Ηρακλής εκτελούσε τον ενδέκατο άθλο, αυτόν με τα χρυσά μήλα των Εσπερίδων, και στα περί αυτά θα γίνει η σχετική αναφορά.

Στη συνέχεια, προχωρώντας προς την Δύση, ο Ηρακλής βρέθηκε σε μια όαση, ανάμεσα στην Αίγυπτο και την Λιβύη, όπου έκτισε την πόλη Εκατόμυλο («με εκατό πύλες»). Κάποτε, έφτασε στο στενό, όπου έκτισε τις Ηράκλειες Στήλες. Κι επειδή κήτη του ωκεανού έμπαιναν στη Μεσόγειο θάλασσα, χρησιμοποιώντας πέρασμα τον πορθμό, ο Ηρακλής στένεψε το άνοιγμα να μη χωρούν να περάσουν.

Μετά, έφτασε στην Ιβηρία. Εκεί, πολέμησε και σκότωσε τον Χρυσάορα και τους τρεις γιους του κι απέκτησε τα πορφυρά βόδια. Ανέθεσε την εξουσία στους καλύτερους από τους κατοίκους της περιοχής, τους άφησε κάμποσα από τα βόδια και πήρε τον δρόμο της επιστροφής. Ευγνώμονες, οι απαλλαγμένοι από τον Χρυσάορα και τους γιους του κάτοικοι θυσίαζαν κάθε χρόνο στον Ηρακλή από ένα πορφυρό ζώο.

(τελευταία επεξεργασία, 20 Αυγούστου 2021)